

Raport privind activitățile desfășurate de Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral în vederea pregătirii pentru alegerile parlamentare noi din 15 martie 2020

Acronime:

BESV – Biroul electoral al secției de votare

CECE I – Consiliul electoral de circumscripție electorală de nivelul întâi

CEC- Comisia Electorală Centrală

CICDE – Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral

APL – Administrația Publică Locală

RSA – Registrul de Stat al Alegătorilor

SIAS Alegeri – Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri”

SV – Secții de votare

IGP – Inspectoratul general de poliție

Pentru a asigura buna desfășurare a alegerilor parlamentare noi din 15 martie 2020, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral de pe lângă Comisia Electorală Centrală a aprobat Planul de instruire, în baza căruia a organizat un șir de activități de instruire pentru funcționarii electorali, precum și pentru alți subiecți antrenați în desfășurarea alegerilor, și anume instruirii pentru:

1. Membrii (-ele) Consiliului Electoral de Circumscripție Uninominală (1 seminar)
2. Membrii (-ele) Birourilor Electorale ale Secțiilor de Votare (6 seminare)
3. Registratori (-oare), utilizatori (-oare) ai Registrului de Stat al Alegătorilor (2 seminare)
4. Operatorii (-oarele) Sistemului Informațional de Stat „Alegeri” (6 seminare)
5. Reprezentanți (te) ai Inspectoratului General de Poliție (1 seminar)

În total au fost desfășurate 16 seminare în cadrul cărora au fost instruiți 384 de funcționari electorali și alți subiecți electorali.

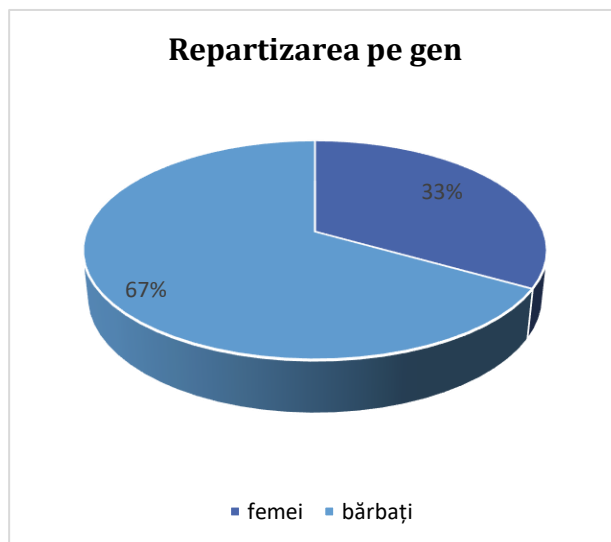
Instruirea funcționarilor electorali

Seminar de instruire pentru membrii (-ele) consiliului electoral de circumscripție uninominală a fost desfășurat la data de 11 ianuarie 2019, în circumscripția uninominală 38, pentru membrii desemnați în cadrul CECEU la alegerile parlamentare noi. La instruire au fost invitați toți membrii (-ele) CECEU Hîncești, în total 9 persoane, rata de participare a constituit 100 % (au participat 9 persoane).

Majoritatea membrilor(-elor) (66,7 %) prezenți(-e) la instruire au studii superioare, 22,2 % au masterat, ceilalți (11,11 %) au studii medii. În ceea ce privește reprezentarea prin prisma

gender, la instruire au participat 6 bărbați și 3 femei, procentual 66,7 % dintre participanți sunt bărbați, și respectiv 33,3% - femei. Vezi *Diagrama 1*

Tematica seminarului a vizat responsabilitățile consiliului electoral de circumscripție uninominală de la constituire și până la dizolvare. Pe parcursul instruirii participanții (-tele) s-au familiarizat cu atribuțiile prevăzute de Codul electoral și programul calendaristic, au luat cunoștință de particularitățile desemnării și înregistrării concurenților electorali în alegerile parlamentare noi, și-au format capacități de completare a documentației electorale și totalizare a rezultatelor alegerilor.

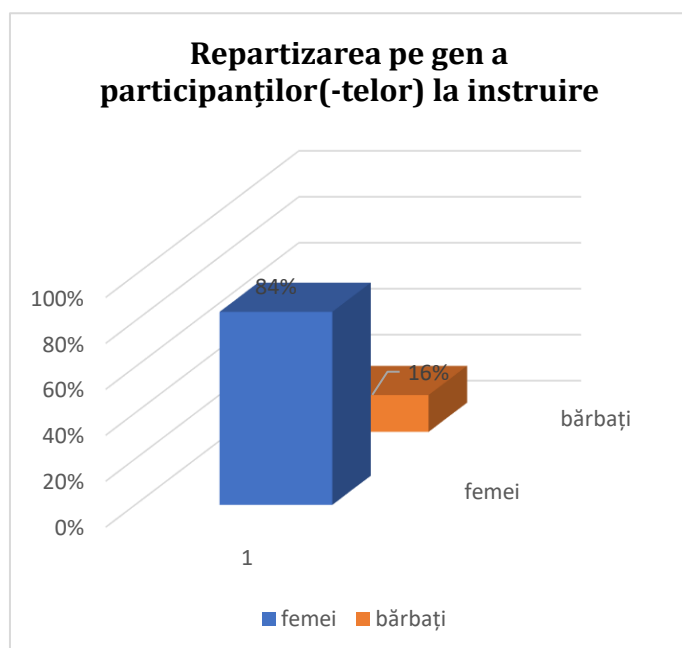

Diagrama 1: Analiza participanților (-telor) după criteriul de gen

De asemenea, un obiectiv aparte a fost familiarizarea membrilor (-elor) consiliului cu drepturile și obligațiile persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale, atât în cadrul CECEU, cât și în organele electorale ierarhic inferioare.

Seminare de instruire pentru membrii (-ele) birourilor electorale ale secțiilor de votare

În perioada 24 – 26 februarie 2020 au fost desfășurate 6 seminare de instruire pentru membrii (-ele) BESV care vor activa în cadrul alegerilor parlamentare noi. La seminarele de instruire au fost invitați președintele (-a), vicepreședintele (-a) și secretarul (-a) BESV și membrii(-ele) fără experiență în desfășurarea alegerilor. Grupurile au fost mixte, formate din reprezentanți (-te) ai consiliilor locale și a partidelor politice. Per total, în cele 6 seminare au fost prezente 186 de persoane din 150 preconizate. Majoritatea membrilor (-elor) prezenți (-te) au fost femei, 157 (84,4 %), iar 29 bărbați (15,6%). În *Diagrama 2* este inclusă informația privind reprezentarea prin prisma de gen.

Diagrama 2: Analiza participanților (-telor) la instruirile BESV după criteriul de gen

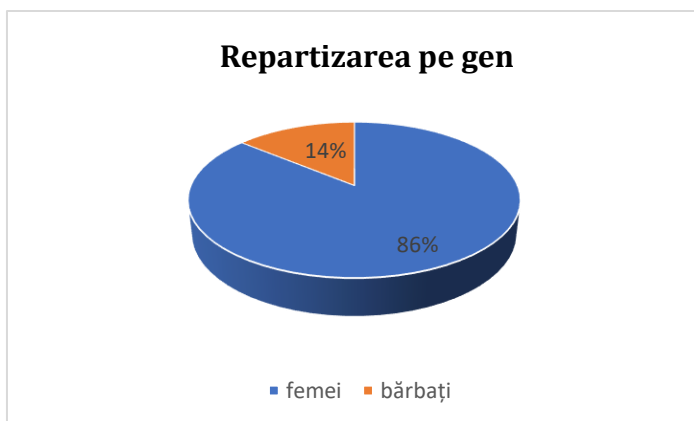
Pe parcursul desfășurării seminarelor, s-a constatat că mai mult de 93,5 % dintre participanți(-te) au evaluat instruirea ca fiind pe măsura așteptărilor, utilă și că au primit răspuns la toate întrebările. Cu toate acestea, una din propuneri a fost ca să fie desfășurate mai multe instruirii sau seminarul să fie repetat în ajunul alegerilor.

Seminarul, cu o durată de 4 ore, reflecta particularitățile sistemului electoral mixt și activitatea membrilor (-elor) biroului electoral până în ziua alegerilor, responsabilitățile acestora în ziua alegerilor - organizarea votării, numărarea și totalizarea voturilor, transmiterea documentației electorale etc.

Atât instruirea membrilor (-elor) CECE, cât și cea a membrilor (-elor) BESV a prevăzut și descrierea responsabilităților funcționarilor electorali în cadrul organizării alegerilor parlamentare noi.

Seminarele de instruire pentru registratori (-e).

Pentru gestionarea Registrului de Stat al Alegătorilor (-oarelor), CICDE a instruit în data de 16 ianuarie 2020, persoanele responsabile de listele electorale din cadrul APL. La cele 2 seminare desfășurate au participat 28 de registratori (-oare) din cele 24 de localități care fac parte din circumscripția nr. 38, Hîncești, câte unul din fiecare localitate plus 4 registratori (-oare) funcționari din cadrul APL care nu fac parte din circumscripția 38, dar și-au manifestat interesul de a participa la instruirile organizate de CICDE.

Instruirea bazată pe exerciții practice la calculator a fost axată pe sporirea calității listelor electorale, prin soluționarea neconcordanțelor în datele privind adresa alegătorilor (-oarelor) și alocarea la secțiile de votare.

În ceea ce privește reprezentarea gender, la instruire au participat 4 bărbați (14%) și 24 de femei (86%). Vezi *Diagrama 3*

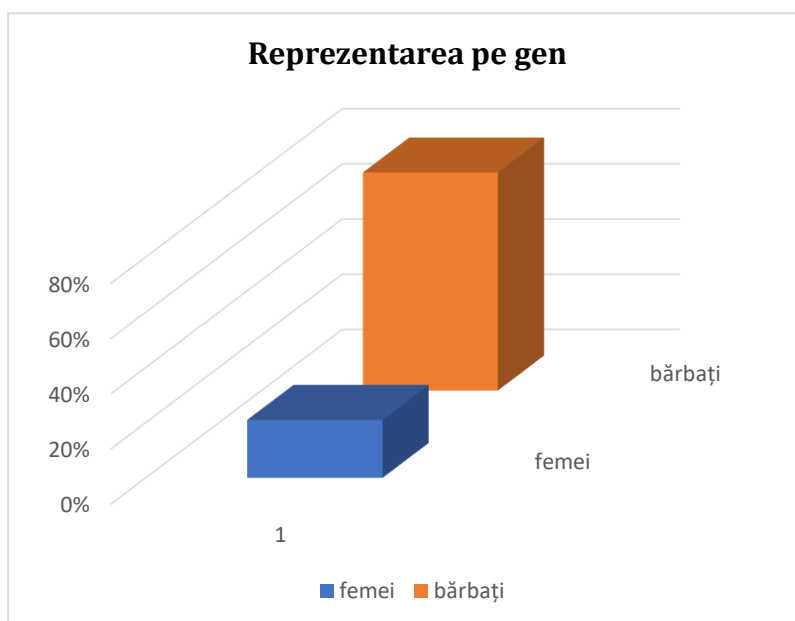
Diagrama 3: Analiza participanților (telor) după criteriul de gen

Seminarele de instruire pentru operatorii SIASA Alegeri.

Pentru verificarea înregistrării alegătorilor (-oarelor) în SIASA și transmiterea rezultatelor votării în ziua alegerilor, CICDE a instruit în perioada 4-5 martie 2020 operatori (-oare) care vor activa în secțiile de votare la alegerile parlamentare noi din 15 martie. Tematica instruirii a vizat pașii de verificare a alegătorului (-oarei) în SIASA în ziua votării, precum și instalarea camerei video și a scannerului de citire a codului de bare din actul de identitate al alegătorului (-oarei).

La cele 6 seminare de instruire au fost invitați ambii operatori (-oare) și președinții(-tele)

de la fiecare BESV, respectiv au fost invitați(-te) la instruire 88 de operatori(-oare) și 44 de președinți(-te) din cele 44 de secții de votare. În total, la instruirile organizate pentru operatori(-e) în cadrul alegerilor parlamentare noi au participat 102 de persoane. Din datele dezagregate vedem că la instruire au fost prezenți 81 de bărbați și (79%) și 21 de femei (21%). Vezi *Diagrama 4*.

Diagrama 4: Analiza participanților (-telor) la seminarele de instruire a operatorilor(-oarelor) SIASA, după criteriul de gen

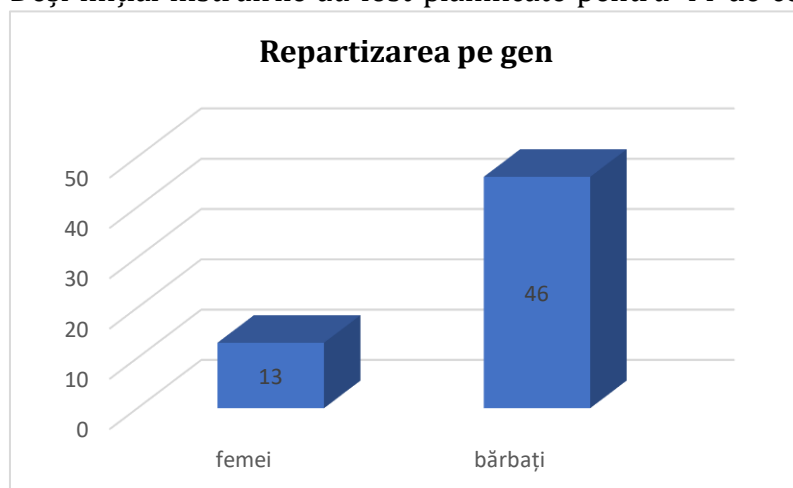
Instruirea altor părți interesate

Seminar de instruire pentru colaboratorii (-oarele) IGP

O altă categorie de beneficiari ai instruirilor organizate de CICDE în vederea pregătirii către alegerile parlamentare noi, au fost colaboratorii(-oare) organelor de poliție.

În data de 5 martie 2020, a fost desfășurat un seminar de instruire pentru colaboratorii(-oarele) IGP care au fost implicați la alegerile din 15 martie 2020. Instruirea s-a desfășurat în Hîncești la care au participat 59 de colaboratori (-oare) de poliție.

Deși inițial instruirile au fost planificate pentru 44 de colaboratori(-oare) de poliție, la instruire s-au prezentat 59 de participanți(-te), ceea ce constituie 134,0 %.

În ceea ce privește reprezentarea gender, la seminare au participat 46 de bărbați și 13 femei, procentual – 78,0 % din participanți(-te) au fost bărbați, și respectiv 22,0 % - femei, vezi *Diagrama 5*.

Diagrama 5: Analiza participanților după criteriul de gen

Obiectivul seminarului a fost cunoașterea și aplicarea unitară, la nivel național, a cadrului legal privind răspunderea pentru asigurarea în ziua alegerilor a ordinii publice în secția de votare și în raza de 100 de metri de la localul votării.

În total, în perioada electorală pentru buna desfășurare a alegerilor parlamentare noi, în cadrul a 16 seminare CICDE a instruit **384 de persoane**, dintre care 195 (50,8 %) membri(-e) ai organelor electorale. Vezi *Diagrama 6*

Membri(-e) CECE I	9	2,34 %
Membri(-e) BESV	186	48,43%
Registratori(-oare) RSA	28	7,3 %
Operatori(-oare) BESV	102	26,6 %
Colaboratori(-oare) IGP	59	15,33 %
Total persoane instruite	384	100 %

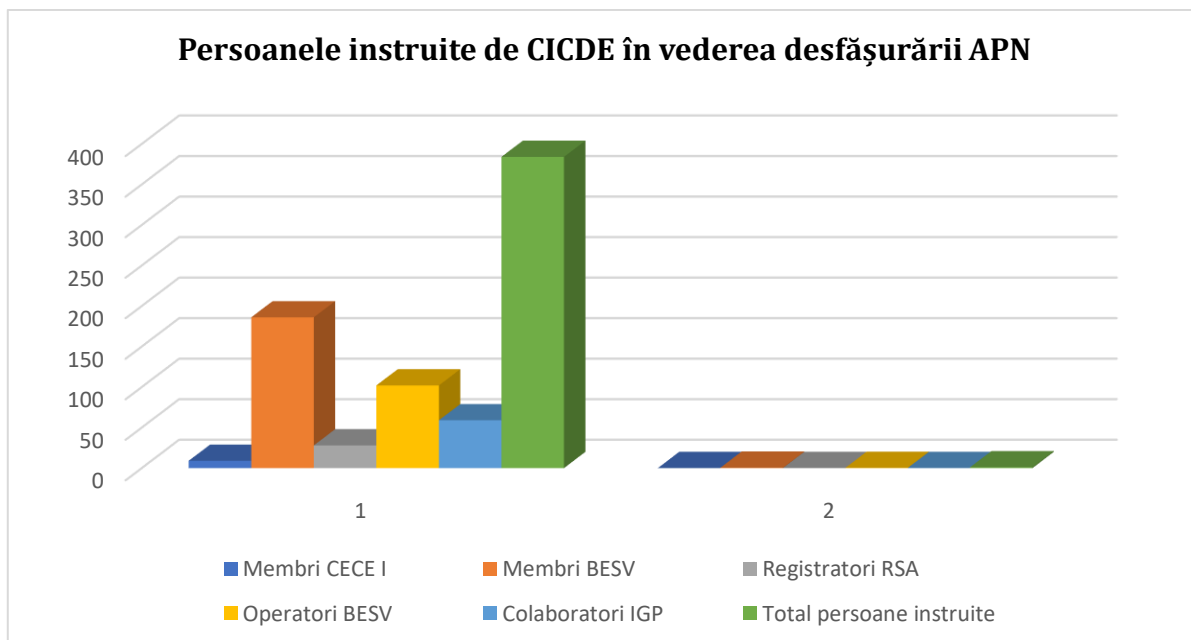

Diagrama 6: Total persoane instruite de către Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral în perioada ianuarie – martie 2020

Seminarele de instruire au fost moderate de 4 formatori (-e) CICDE, dintre care 3 sunt femei și 1 bărbat.

Pentru desfășurarea instruirilor au fost elaborate/distribuite următoarele **Materiale metodicodidactice**:

1. Manualul membrului (-ei) CECEU
2. Manualul membrului (-ei) BESV
3. Ghidul operatorului (-oarei) SIAS „Alegeri”
4. Ghidul Registratorului (-oarei) RSA
5. Axa timpului pentru CECEU
6. Axa timpului pentru BESV
7. Pașii de numărare a voturilor
8. Schema de împachetare
9. Setul formatorului(-oarei) CECEU
10. Setul formatorului(-oarei) BESV
11. Film metodic-didactic „Pregătirea pentru ziua alegerilor”
12. Film metodic-didactic „Ziua alegerilor”
13. Film metodic-didactic „Numărarea voturilor”

Activități de educație civică

Pentru alegerile parlamentare noi din Circumscripția nr. 38, Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral a desfășurat activități de informare pentru diferite grupuri de beneficiari(-e).

La data de 18 martie 2020 a avut loc o sesiune de informare pentru circa 50 de femei deținute din Penitenciarul nr. 7, Rusca. Subiectul prioritar al modului a fost informarea alegătorilor (-oarelor) către Alegerile parlamentare noi din 15 martie 2020, familiarizarea cu procedura de vot, actele în baza cărora se votează, dar și importanța fiecărui vot.

O altă activitate desfășurată de CICDE a fost informarea alegătorilor (-oarelor) cu dizabilități de vedere și auz. În data de 18 și 21 februarie 2020, Centrul de Instruire

Continuă în Domeniul Electoral (CICDE) pe lângă Comisia Electorală Centrală (CEC) a desfășurat 2 activități pentru aproximativ 90 de persoane cu dizabilități, care au viza de domiciliu sau reședință în Circumscripția Uninominală nr. 38.

Alte activități de educație civică și anume platforma de discuții electorale e-HUB „Alegeri 4D Conectează-te” au fost organizată la data de 9-10 martie curent în Liceul Teoretic din comuna Lăpușna și Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” din localitatea Crasnoarmeiscoe, circumscripția nr. 38 Hîncești. Beneficiarii(-ele), 32 de elevi(-e) ai claselor a XII-a dintre care 19 fete și 13 băieți au fost informați(-te) despre particularitățile alegerilor în circumscripția uninominală. Printre obiectivele urmărite a fost cunoașterea drepturilor și obligațiilor alegătorilor(-oarelor), formarea concepției despre alegeri democratice, a atitudinii civice și conștientizării necesității participării la alegeri a tinerilor (-elor) în calitate de alegător (-oare), candidat (-ă), observator (-oare), sau funcționar electoral.

